

Årsberetning 2021

Indledning.

Årsberetningen er opdelt i 2 afsnit. Første afsnit indeholder formandens beretning.

Andet afsnit består af de enkelte bestyrelsesmedlemmers beretning primært fra egen kommune, samt øvrige aktiviteter. Hvis der er passager i beretningen, man ønsker uddybet, kan man spørge ind til det skrevne på vores årsmøde den 21 marts. Ordet Corona fylder igen meget i beretningen, Vi håber på, at det bliver sidste gang.

1. afsnit.

Formandens beretning (Hanne Voetmann)

Årets gang.

Året 2021 blev igen et år, der var præget af Corona begrænsninger. Perioder hvor dele af den kommunale administration var nedlukket. Nogle møder/aktiviteter blev aflyst, andre blev flyttet, og mange møder blev gennemført online.

Vi måtte aflyse vores årsmøde i marts på grund af forsamlingsloftet. Vi valgte ikke at forsøge at gennemføre årsmødet online, men valgte i stedet at lægge det sammen med vores sommertur.

Kombineret sommertur og årsmøde.

Da vi planlagde årets årsmøde sammen med vores sommertur, var der stadigvæk restriktioner, så vi valgte at gennemføre begge dele udendørs.

Vi var 24 friske medlemmer, der mødtes ved Fanø færgen om morgenen den 29 maj. Alle medbragte cykel. Ved ankomst til Fanø var vi på byvandring i Nordby. En guide fortalte os om øens/byens historie og vi oplevede de små kringledede gader og passager i byen. Derefter cyklede vi alle til naturlegepladsen i Fanø Plantage (ca. 10 km.)

I bålhytten på stedet fik vi en dejlig frokost, der var tilberedt på bål. Vi fik besøg af skovløberen (NST) på Fanø Kim D Madsen. Han fortalte levende om sit arbejde.

Så afholdt vi årsmøde på næsten samme måde som vi plejer, dog uden brug af tekniske hjælpemidler.

De bestyrelsesmedlemmer, der var på valg, blev genvalgt. (referat er udsendt efter mødet)

Helle Stuart fra Friluftsrådets hovedbestyrelse fortalte om vildere natur, gå nye veje- stop skilteskoven, det kommende kommunalvalg, rekreativ infrastruktur og Friluftsrådets strategi. Emnerne gav anledning til en god debat.

Vi sluttede af med kaffe og kage og lidt cykelreparationer. Dagen sluttede officielt der. Man kunne så cykle tilbage til færgen eller blive på øen hvis man havde lyst til det. Det var en dejlig dag i solskin efter en periode med kedeligt vejr.

Aftenmøde den 04.10 (En aften i Ribe)

Vi har tradition for at også invitere jer til et aftenmøde i efteråret. Mødet i 2021 blev afholdt den 04.10 i Ribe. Mødets hovedpunkter var:

- a. Gå nye veje – stop skilteskoven.

Udgangspunktet for kampagnen er, at der i naturen findes flere tusinde ulovlige barrierer, der forsøger at hindre den frie færdsel i naturen. Det være sig fysiske barrierer eller skræmmeskilte. Et problem er også, at kommunerne fortolker og administrerer loven forskelligt.

Det har vist sig, at befolkningens kendskab til adgangsreglerne er faldet. Derfor indeholder kampagnen også en overskuelig forklaring på, hvilke rettigheder vi har, når vi færdes i naturen. Vi har alle mulighed for at indberette det, vi tror, er ulovlig skiltning eller fysiske barrierer til Friluftsrådet. Friluftsrådet vurderer sagen og sender evt. sagen videre til kommunen, der er ansvarlig på området. Vi kan opfordre jer alle til at læse mere om kampagnen på Friluftsrådets hjemmeside. Her kan I også læse om de rettigheder, vi har i naturen – også på privatejede områder. Her finder I også et indberetningsskema.

b. Kommunalvalget 2021.

Birgitte præsenterede de muligheder vi har lokalt for at præge debatten op til kommunalvalget, for at sætte mere fokus på friluftsliv og faciliteter i naturen. Alle opfordredes til at bidrage lokalt.

Bestyrelsesmøder.

Vi har afholdt bestyrelsesmøder som vi plejer. Et enkelt har været et onlinemøde, de øvrige har været fysiske. Vi afholder 2-3 møder hvert halvår. Selvfølgelig afpasset efter vores aktiviteter og ønsker fra centralt hold. Vi afholder vores bestyrelsesmøder privat, og det går på skift. Mellem bestyrelsesmøderne arbejder vi alle med vores opgave som kommunekoordinator, vores deltagelse i udvalg og råd og støtte til medlemmer, vi er i dialog med.

Seminar for lokalbestyrelserne.

Hvert andet år (ulige år) mødes hele landets lokalbestyrelser til et fælles seminar. I første omgang blev seminariet aflyst på grund af Corona, men blev gennemført 12.-13. november i Faaborg. Vi deltog alle. Om fredagen var hovedfokus lokal interessevaretagelse og om lørdagen Friluftsrådets strategi og faglige oplæg.

I lige år er der også seminar, men her samles man regionsvis.

Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet (RUV)

Består af repræsentanter for de 4 kommuner, interesseorganisationer og statslige myndigheder.

I 2021 har der været 1 møde online, de øvrige møder har været med mulighed for at deltage fysisk eller online. Af emner, der har været på dagsordenen kan nævnes: Snæblen, råstofplan, kystfugle, fiskeri i Vadehavet, vådområder, orientering om det trilaterale samarbejde og nyt fra nationalparken og Miljøstyrelsen. Jeg er medlem af udvalget.

Nationalpark Vadehavet.

Birgitte er vores repræsentant i bestyrelsen – se hendes beretning i afsnit 2.

Nationalparkens Partnerudvalg.

Både Birgitte og jeg er medlem af nationalparkens partnerudvalg.

De fleste møder i 2021 har været afholdt online.

emner vi har arbejdet med kan nævnes: Det nye partnerprogram, handlingsplaner for partnerprogrammet 2021-24, nationalparkprodukter, partnerdag 2022, partneraktiviteter og ambassadører.

Partnerdag for nationalparkens partnere

blev gennemført som en livesending på nettet.

Af indhold kan nævnes: nyt om projekter og initiativer i nationalparken, orientering om planer for partnerprogrammet frem til 2024, ny friluftsguide, en film om hvordan man bliver den bedste gæst i NP (code of conduct). Desuden fortalte forskellige partnere om, hvordan de aktivt har inddraget Vadehavet og NP i deres arbejde.

Forskningens dag.

Mere end 100 var tilmeldt det virtuelle møde.

Der var eksempelvis fokus på kulstofophobning og stofnedbrydning i Vadehavet, sammenhænge mellem klima, sediment og vadefugle, bæredygtig turismestrategi, den trilaterale forskningsstrategi og andre spændende emner

Naturnationalparker.

Begrebet Naturnationalparker har været ivrigt debatteret – ikke mindst efter at Miljøministeren meldte ud, at der inden årsskiftet skulle udpeges indtil 10 nye parker ud af 21 udvalgte forslag. Hos os var Draved Skov/Kongens Mose i spil. Der blev holdt offentligt møde/skovvandring den 12. november. Ingen i bestyrelsen havde mulighed for at deltage, da vi alle var på seminar på Fyn. I stedet repræsenterede Anne-Lone Tønnesen og Werner Straadt bestyrelsen. Der er dog ikke i skrivende stund kommet en afgørelse om hvilke områder, der fremover skal være Naturnationalparker.

Der har forståeligt nok været stor debat i de berørte områder, ikke mindst bekymring omkring de store græssende dyr, mulige begrænsninger for friluftslivet og frygt for problemer/konflikter med store dyr. Det er dog således, at man lokalt bestemmer hvilke dyr, og hvilke hegn, der skal bruges. Se i næste afsnit om de gode erfaringer med stude i Ål Plantage.

Der har også været besigtigelse med Fredningsnævnet om ansøgning fra forsvaret om brug af Filsø Hede i forbindelse med stor militærøvelse.

Jeg har ydet støtte/sparring til foreninger og enkeltpersoner eksempelvis i forbindelse med lokalplaner og udlodningsmidler.

Desuden har jeg deltaget i indvielsen af Sønderho havn.

Friluftsrådet regionalt

Vi er medlem af region Syddanmark. Regionsudvalget består af 2 repræsentanter fra hver af de 5 lokale friluftsråd i regionen. Fra os deltager Karsten Schmidt og undertegnede. Jeg er formand for regionsudvalget. Vi afholder 4 møder om året. På møderne behandler vi de emner der skal behandles på Regionernes Kontaktudvalgsmøder (REKU) se senere. Desuden orienterer vi hinanden om opgaver/problemstillinger/gode oplevelser eller andet, der kan være af fælles interesse. Det er også i dette forum, at det regionale seminar forberedes og gennemføres. Vi er i skrivende stund ved at forberede seminar i april.

Jeg har eksempelvis også deltaget i virtuelt møde om Regionens kommende Råstofplan, og efterfølgende skrevet hørings svar på vegne af de 5 lokalråd.

Friluftsrådet centralt.

Generalforsamling.

Igen en lidt anderledes generalforsamling på grund af Corona. Generalforsamlingen blev gennemført den 28. april, som et online møde. På mødet blev Niels Christian Levin genvalgt som formand. Helge Søgård blev ikke genvalgt til bestyrelsen. I stedet blev Rene` Bokær valgt.

Vi håber at generalforsamlingen i april 2022 kan foregå helt normalt. Det bliver lidt spændende at opleve, hvem der bliver ny formand for Friluftsrådet, da vores nuværende formand trækker sig på grund af job i udlandet.

Hele referatet fra generalforsamlingen kan læses på hjemmesiden.

REKU. (Regionernes Kontaktudvalg)

Afholder ca. 4 møder om året. Udvalget består af de 5 regionsformænd, 4 hovedbestyrelsesmedlemmer og repræsentanter fra sekretariatet. Derudover har der i årets løb været en del små online møder.

I REKU debatteres emner af fælles interesse, kommende aktiviteter, planlægning af lokalseminar mm.

Fællesmøde (alle lokale formænd samt Friluftsrådets hovedbestyrelse).

i 2021 blev mødet aflyst. Det skulle have fundet sted den 13. november, men denne dag blev inddraget til det udskudte lokalseminar.

Afslutning.

Tak til vores medlemmer lokalt. Særlig tak til de medlemmer, der har haft mulighed og lyst til at deltage i vores aktiviteter.

Tak til Friluftsrådets sekretariat for sparring og støtte.

Tak til vores tilfornordede fra hovedbestyrelsen Helle Stuart, der flittigt tager hele vejen til Sydvestjylland, når vi inviterer hende.

2. afsnit

Beretninger fra kommunekoordinatorerne i de 4 kommuner, samt fra vores bestyrelsesmedlem Birgitte.

Varde kommune. Kommunekoordinator Hanne Voetmann

Grønt råd

I Varde kommune er der et velfungerende råd med formanden for Plan og Teknik for bordenden. Der har været virtuelle og fysiske møder i årets løb. Vores årlige naturseminar er udskudt til 2022.

Eksempler på emner, der har været behandlet, er vandområde planer, klimasikring/vandparkering, § 3 områder (beskyttet natur), lavbundsprojekter, spærringer i vandløb, Holme Å, samarbejdet på tværs, DK's vildeste kommune.

Naturpark Vesterhavet.

Igen en kombination af fysiske og online møder samt en udflugt.

Der har været fokus på Naturpark uge, naturpleje projekter, udvikling af lokale oplevelseskort, ny hjemmeside, pilotprojekt om bæredygtig turisme, gennemførelse af lokalguide uddannelse mm.

Desuden har Friluftsrådet afholdt et fælles netværksmøde for de lokale Friluftsråds repræsentanter i Naturparker og Nationalparkbestyrelser og råd. Heldagsmødet blev afholdt på Vigelsø i Odense Fjord.

Badepunkt

Hejsningen af kommunens 8 Badepunktsflag blev i år markeret ved Henne Strand. Traditionen tro blev det markeret med taler af formanden for Plan og Teknik og mig, som Friluftsrådets repræsentant. Der var lokalt stor opbakning til, at de Blå Flag er blevet udskiftet med Badepunktsflaget.

Filsø.

I 2022 kan Filsø fejre 10. års fødselsdag. Vi er derfor begyndt at overveje, hvorledes vi vil fejre det. Alderen betyder også, at vi nu er i en driftsfase, hvor vi kun afholder ca. 2 møder om året. Desuden deltager vi i et naturrådsmøde for alle fondens naturråd. Fondens har fået ny bestyrelsesformand, vi har fået en ny driftsleder, Sanne Frederiksen, der har Fyn og det sydlige Jylland som sit ansvarsområde. Vi følger op på status på vores planer for driften af Filsø, for overvågningen til lands og til vands, fuglerapporter, andre faglige rapporter.

Beskyttelse og benyttelse fylder også meget, da Filsø er en stor turistdestination. I øvrigt har Fonden købt en ejendom mere, som er købt for at skabe ro for kronvildtet, men den nye ejendom har også et stort potentiale for mere værdifuld natur. Der vil blive foretaget en grundig monitoring af hele ejendommen.

Vi har fået et nyt medlem i Filsø Naturråd. Det er Karin Gustavsen, der repræsenterer DOF. Karin er ligeledes medlem af vores lokale Friluftsråd.

Statens Kunstfond har udpeget Skolestuen og Ellipsen som et af 4 enestående præmierede bygværker. Det blev markeret i december med opsætning af plakette ved et udendørs arrangement for inviterede gæster.

Brugerråd Blåvandshuk.

Der har kun været 1 møde i skovbrugerrådet i 2021.

Mødet blev indledt med en ekskursion til BLHs skovgræsning i Ål Plantage. Enheden har haft græsning med "store græssere" (stude) her de sidste ca. 10 år. I alt 380 ha fordelt på to indhegninger græsses med ca. 25 stude af racen Galloway. Det er stort set hele området, som i 1945-50 var den tidligere flygtningelejr og som blev plantet til med skov i 1950'erne, da lejren blev forladt.

Skovfoged Stiig Charmig fortalte om det praktisk arbejde med studene, bl.a. om tilskuds fodring i vintertiden og GPS på førerdyrene, så daglig tilsyn sikres. Det er faktisk ikke så let at finde disse, ellers store langsomme dyr, når de går i et skovområde. Ved at bruge stude (kastrede tyre) frem for en "naturlig" kvægflok med køer, kalve og tyre mindskes risikoen for ulykker med de mange skovgæster i området. Ål Plantage er jo en meget bynær skov og flittig besøgt af både lokalbefolkningen og Forsvaret - og snart de kommende besøgende til FLUGT. Ved tilfældigheder kan der opstå situationer, hvor skovgæster kunne komme mellem køer og kalv og tyre, hvilke andre steder har ført til uheld. Den risiko er minimeret ved kun at anvende stude. Ved selvsyn blev det konstateret, at de anvendte stude er ret sky og ved godt huld

Formålet med skovgræsningen; mere lysåben natur og bekæmpelse glansbladet hæg (prunus serotina), blev også berørt. Kreaturerne æder i perioder gerne bladene af glansbladet hæg, men deres græsning kan langt fra fjerne den invasive art. Kreaturerne hjælper dog med at holde glansbladet hæg nede, og "roder så i øvrigt rundt" og holder skovbunden mere åben, end den ellers ville være. Kreaturerne skaber derved bedre forhold for den øvrige flora og fauna. Indhegningen består blot af en enkelt tråd i ca. 1 meters højde. Der er fri adgang i hele området. Plantagen er meget besøgt. Jeg har været i plantagen mange gange, men det var første gang, jeg så dyrene.

På det efterfølgende møde var der en del orienteringspunkter om blandt andet supplement til driftsplanen. Hovedemnet på mødet var Miljøministeriets ønske om at hvert skovdistrikt fremover kun må have et brugerråd. I Blåvandshuk er der pt. 2 – et syd og et i den nordlige del, da Skovdistriktet er meget stort.

Vi havde mulighed for at komme med indspil til en mulig løsning. Hvor stort brugerrådet bliver, og hvem der skal være med, og i hvor stort omfang man vil benytte sig af eksempelsvist dialogmøder for relevante brugere vides ikke i skrivende stund.

Varde museerne.

Jeg er medlem af museets bestyrelse fordi museet blev fusioneret med NaturKulturVarde for nogle år siden, hvor jeg som næstformand varetog blandt andet friluftslivet som repræsentant for Friluftsrådet.

Det har jo været endnu et turbulent år for museet, hvor mange kræfter er brugt på at minimere underskuddet, der er opstået på grund af nedlukninger og restriktioner. Varde Museerne har et nyt museum i støbeskeen, nemlig museet FLUGT, der er ved at blive bygget i Oksbøl. Vi satser på, at museet åbner ultimo juni 2022. Museet kommer til at adskille sig fra andre museer ved, at en del af formidlingen foregår udendørs på en rute igennem skoven.

Eksempler på andre tiltag/møder.

- deltaget i åbningen af SigNaturpark – et bynært område i Sig med bålhytter, legepladser, motions redskaber med mere.
- deltaget i indvielsen af genopretningen af Holme Å.
- rejsegilde FLUGT

- deltaget i interview med Landskabsarkitekt studerende omkring genopretning Filsø
- Turismestrategi i Varde Kommune
- DN Vardes årsmøde

Tønder Kommune – kommunekoordinator Niels Stamp

Der har i løbet af 2021 været en del møde aktivitet, især med Tønder Kommune i forbindelse med vores Temagruppe.

Sportsfiskeklubben Vidå, Tønder Roklub, og Bådklubben Vidå samt Friluftsrådet har skubbet på gennem møder med Teknik og Miljø Forvaltningen for at få problematikkerne i Vidå-systemet belyst og forhåbentlig rettet op på.

Der er sket det, at hullet i Hestholm sø er blevet lukket, så fiskeyngel ikke bliver fanget på lavt vand, men hvis vi skal have en løsning på problemet for de 3 klubber, skal der gøres noget ved Nørresø, hvilket ikke er så enkelt, da det ikke er Tønder Kommune, der er myndighed på området, men Naturstyrelsen og EU, da der er tilført mange EU-midler i Snæbelprojektet, som Nørresø er en del af.

Sagen ligger nu, at der skal skaffe yderligere viden, og dermed også ekstern økonomi. Projektet ligger p.t. hos Sportsfiskeklubben Vidå og Bådklubben Vidå, der trækker vi andre ind, såfremt de har nyt, eller har brug for vores viden eller forbindelser. Der bliver fulgt løbende op, og vi har aftalt et nyt møde med Teknik og Miljø i det nye år.

I august blev der holdt møde omkring regulativerne for sejlads på Vidåen, især omkring SUP board s og gæste sejlads i systemet. Sejlads Regulativerne stammer fra tiden med Sønderjyllands Amt, så disse skal revideres i samarbejde med de øvrige 3 sønderjyske kommuner, men Tønder Kommune har udarbejdet et fortolknings papir, der sikrer den adgang vi umiddelbart har brug for at sikre de to roklubber, samt gæsteroere udefra. Der bliver lavet forsøg med SUP Boards på en strækning opstrøms Møllesøen. Derudover er det sat fokus på sejlads der sætter i på den tyske side i Rudbøl, de skal være godt informeret omkring sejladsregler på den danske del af Vidå Systemet.

I Brede Å var der indvielse af det nye stryg, der er blevet anlagt mellem Løgumkloster og Bredebro.

Et stort arbejde, som den lokale Brede Å Sportsfiskerforening har været primus motor i at få søgt penge til.

I juni inviterede Tønder Kommune til deltagelse i Brede Å udvalget, der gennem nogle møder, skulle prøve at formulere nogle måder at få de store vandmængder væk fra åen inden vandet oversvømmer markerne, dette arbejder fortsætter. Torben Hansen fra Brede Å Sportsfiskerforening repræsenterer os i udvalget.

I juni inviterede vores lokale Friluftsråd til sommertur/årsmøde på Fanø, hvor cyklerne blev luftet.

Så i efteråret var det store emne Natur Nationalparker, og her var Draved Skov og Kongens Mose, med på en liste over 21 steder i landet, der var udpeget som mulige Naturnationalparker, og i november afholdt Naturstyrelsen en vandring i skoven, for at afmystificere, og fortælle nærmere om idéerne omkring en evt. Naturnationalpark i skoven.

Der vil blive oprettet en Temagruppe omkring Draved Skov/Kongens Mose, hvis Draved Skov bliver udpeget til at blive kommende Naturnationalpark og vi kender høringsfrister.

Jeg er ligeledes medlem af Det Grønne Råd i Tønder kommune og af kommunens jordfordelingsudvalg.

Vi oplever, at vi har en god dialog med kommunen ikke mindst i forbindelse med vores temagruppe. Har I noget, som I som organisation ønsker at vi skal tage op i et lokalt forum/temagruppe, så er I velkomne til at kontakte mig.

Beretning fra Werner Straadt, der løser opgaver primært i Tønder kommune.

Jeg er med i Skovbrugerrådet Vadehavet.

Der bliver drøftet urørte skove, hvor meget og hvorhen, status på projekt lavbund, plan for friluftsliv.

Der var også drøftelse af om den rigtige sammensætning af deltagere i brugerrådet, hvordan vi kommer ud til alle, skal møderne være visuel eller fysisk, kan vi inddrage andre relevante til møderne.

Vores forslag er, at 2 møder om året er passende et forår og et efterår, mindst et møde skal være ud af huset. Virtuelle møder bør ikke bruges, men kan inddrage relevanter personer til specielle opgaver. Naturnationalpark blev også vendt, men først skal den politiske beslutning foregå, hvilke dyr der skal være der, sker efter en eventuel udpegning.

Marsk-stien.

Så kom vi endelig i gang med stiforløbet igen, og får de sidste strækninger gennem gået og godkendt så de kunne sendes ind til godkendelse, det lykkedes så var der indvielse og overdragelse af diplom og certificering til Leading Quality – Best of Europe. Som borgmesteren modtog ved en højtidelighed ved Læg an pumpestation, det var en god dag d. 19/8.

Naturnationalpark.

Jeg var sammen med Anne-Lone til møde om Draved skov, der var mødt godt 100 op til det, der blev givet et godt oplæg fra Naturstyrelsen side, derefter gik vi gennem området, vi syntes, at der var al den natur, der efterspørges. De fleste spørgsmål gik på hegnet, som skal være rundt om det. Nu er det op til politikerne hvad det bliver til.

Rådgivende udvalg Tønder marsken,

Der blev set på afgræsningen og bevanding for at få flest mulige engfugle til at være på statens jord. Efter turen fortsatte mødet på rådhuset.

Bevanding i Tøndermarsken omfatter 78 km. kanaler 125 km. skelgrøfter, 4 pumpe stationer, 281 stemmeværker 263 rør gennemløb.

Jeg deltager i fredningssager når fredningsdommer vil ud at se på frednings sager, der kan jeg så komme med friluftens mening om det.

Fanø Kommune – kommunekoordinator Karsten Schmidt.

Endnu et Corona Friluftssår er gået med de vanskeligheder og udfordringer det har medført, trods det har afviklingen af diverse arrangementer samt møder via Teams og Skype fungeret perfekt med enkelte drillerier fra teknikken.

Jeg repræsenterer Friluftsrådet i Det Grønne Råd på Fanø, hvor jeg ligeledes er valgt som kommunekoordinator. Der har været afholdt 3 møder – 1 virtuel og 2 fysiske, hvor medlemmerne sammen med kommunen bl.a. har drøftet den øgede brug af naturen, gennemgået forslag til bæredygtighedsplanen på Fanø, hvor jeg sad i en arbejdsgruppe som skulle komme med kommentarer, som blev fremlagt på det efterfølgende møde. Det Grønne Råd fortsætter på Fanø og den nyvalgte kommunalbestyrelse har givet udtryk for at de vil bruge rådet meget mere. Jeg ser frem til et både øget og spændende samarbejde.

I forbindelse med kommunevalget var Friluftsrådet indbudt til et virtuel debatmøde arrangeret af De Radikale Venstre.

Bestyrelsen har afholdt kombineret sommertur og årsmøde på Fanø, aftenmøde i Ribe – emne Gå nye veje – stop skilteskoven haft bestyrelsesmøder virtuelt og fysiske samt deltaget i Friluftsrådets seminar for lokalbestyrelser.

Jeg deltager sammen med Hanne i Region Sydjyllands Regionsudvalg – det arbejde, der foregår, omtales i Hannes beretning.

Der har ikke været nogen besigtigelser eller fredningssager i det forløbne år.

Glæder mig til det fortsatte spændende arbejde i Friluftsrådet Sydvestjylland.

Esbjerg kommune – kommunekoordinator Arne Mikkelsen.

I lighed med tidligere år har på grund af min ansættelse i Esbjerg Kommune, Vej & Park ikke deltaget i nogen kommunale arbejdsgrupper for Friluftsrådet; men jeg er alligevel kommunekoordinator for kredsen her i Esbjerg, og følger godt med.

Lokalbestyrelsens almindelige arbejde har jeg naturligvis deltaget i, og dermed den årlige sommertur der i 2021 gik til Fanø, hvor vi fik en guidet tur i Nordby, hvor vi blev introduceret til byens historie som søfartsby og de mere aktuelle problemstillinger. Om eftermiddagen var vi på naturlegepladsen hvor kredsens medlemmer blev orienteret om det aktuelle arbejde i Friluftsrådet centralt såvel som lokalt.

12-13 november 2021 var der lokalbestyrelsesseminar i Fåborg. Mange aktuelle temaer var på dagsordenen; men temaet om naturnationalparker fyldte meget, og det er min tro, at det er noget, emnet vil gøre i lang tid frem over på grund af det friluftsliv, der også er på de meget store arealer naturnationalparkerne kommer til at omfatte. Emnet vil da også være et tema på vores generalforsamling for Sydvestjylland 21. marts 2022.

Det Grønne råd (Henrik Hansen)

Der er ikke meget at berette om, da der kun har været afholdt 1 møde i grønt råd i 2021 og endnu ingen i indeværende år. Første møde er planlagt til 23/3.

Det afholdt møde var et temamøde om konflikter i naturen. Først et mere generelt oplæg til emnet og så indlæg fra DGI (mountainbike), ryttere, dansk jægerforbund, friluftsrådet, ornitologer og naturfredningsforeningen.

Som repræsentant for friluftsrådet fortalte jeg om det, jeg vidste mest om; orienteringsløb.

Jeg synes der var for meget "teoretisering", hvor det måske havde været mere debatskabende med konkrete eksempler.

I øvrigt synes jeg ikke der er de helt store konflikter mellem de forskellige brugergrupper i Sydvestjylland.

Beretning fra Birgitte Loeff Schmidt – vores repræsentant i nationalpark bestyrelse, referent og kommunikations ansvarlig

Jeg har været til mange virtuelle møder. Hvor har vi lært meget i år. - møder om mange spændende ting i forbindelse med arbejdet i Friluftsrådet,- ikke hvor vi har siddet overfor hinanden fysisk, men med hinanden på skærmen.

Og som folk dog tilpasser sig, anstrenger sig og bare gør sit allerbedste for at få tingene til at fungere.

Så i skrivende stund har vi haft det første fysiske møde i vores lokale Friluftsråd, hvor vi bl.a. planlagde det kommende årsmøde- med store smil og fagter- nu kan vi, altså være sammen.

Ellers har 2021 været præget af kommunalvalg, hvor vi har prøvet at gøre opmærksom på Friluftsrådet og vores arbejde, allerede i april havde de radikale på Fanø indbudt til et virtuelt debatmøde, hvor vi var indbudt. Spændende at møde ukendte på denne måde. Fra Sekretariatets side har der været afholdt Teamsmøde med gode råd til os lokale i forbindelse med kommunevalget.

Friluftsrådet havde også i april indbudt bestyrelserne til møde om adgang til naturen, hvor der igen, igen bliver arbejdet med at sikre en fornuftig adgang til naturen, uden at ødelægge- at benytte og bevare. Med Corona, isolation og hjemmearbejde har mange fundet ud af hvor skønt det er at komme ud, både lige omkring hjemmet, men også at opdage nye steder og hvordan begår man sig så i naturen?- Det er en problematik, der nok er værd at se på, både for Friluftsrådet, men sandelig også for de enkelte foreninger, vi må sammen hjælpe hinanden med at formidle det ansvar, der påhviler os alle, når vi færdes ude, hvad enten det er på en bane eller i den vilde natur.

En kampagne er i gang- vi kan melde ind hvis vi ser noget der kan forhindre/spærre for vores adgang til naturen. Tjek det på www.gånyeveje.dk.

I Friluftsrådet samles Friluftsrådets repræsentanter i Nationalparkbestyrelserne en gang om året. Disse møder er meget spændende, for selv om Danmark umiddelbart synes lille rent geografisk, er der store forskelle i vores Nationalparker. Både grundlaget for de enkelte Nationalparker og deres fine muligheder- så jeg kan varmt anbefale en Tour de danske Nationalparker.

På disse møder drøftes Friluftsrådets indflydelse på tiltag, og det er spændende at høre og se hvordan vi med det samme afsæt (Friluftsrådet) har forskellige tilgange og udfordringer.

Med en repræsentant for Friluftsrådet i Nationalpark Vadehavets bestyrelse har vi i Friluftsrådet mulighed for at følge udvikling og tiltag her, på helt tæt hold. Det helt særlige ved NPV er samarbejdet med både Tyskland og Holland- i forbindelse med Vadehavet, ligesom NPV jo i virkeligheden mest er vand og derfor uhyre interessant for vores blå aktiviteter. I NPV samarbejder mange forskellige interesser, forskning, turisme, kultur, kunst, lokale udbydere, beboere og mange flere. Så når man bliver nysgerrig på NPV,- så findes der mange vinkler at komme ind i det på og der arbejdes hele tiden med information og vidensdeling om dette fantastiske stykke Danmark.

På trods af et år med Corona, Teams og Skype møder har det været indholdsrigt og spændende. Med mulighed for samvær- på afstand, kommunikation hvor drillerier med teknikken blev overvundet og hvor vores lokale Friluftsråd har været på arbejde hele året- et godt år.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

